

Jura, Natur og vandmiljø

Juridiske aspekter ved vandreservoirer, klimasøer og grundvandspumpning

Hvis en landmand overvejer at etablere et virkemiddel til beskyttelse mod oversvømmelser på ejendommen, er det væsentligt at være opmærksom på de juridiske problemstillinger, der skal håndteres i denne forbindelse.

Viden om

18. december 2020

Opdateret 02. december 2025

Antal sidebesøg: 401

Hvis en landbruger påtænker at etablere vandanlæg på sin ejendom, såsom et reservoir til markvanding eller en klimasø, er det væsentligt at sætte sig grundigt ind i de gældende juridiske bestemmelser for det pågældende projektområde.

Artiklen giver et samlet overblik over de vigtigste regler, der gælder ved etablering af vandanlæg. Samtidig peger den på de væsentlige konsekvenser, som anlægget kan have for ejeren af arealet.

Desuden skal artiklen gøre landbrugeren opmærksom på de potentielle konsekvenser, som etableringen af disse anlæg kan have for ejeren af arealet.

Artiklen gennemgår nedenfor en række centrale regelsæt, som landbrugeren typisk bør forholde sig til i forbindelse med planlægningen af anlæggets placering. Landbrugeren skal være opmærksom på, at det kan være nødvendigt at søge godkendelser, tilladelser eller dispensationer. Hvis landbrugeren ikke får de nødvendige tilladelser, kan projektet blive vurderet som ulovligt, og landbrugeren kan blive pålagt at ændre eller fjerne anlægget.

Gennemgangen danner alene et overblik over, hvilke regler man bør gøre sig bekendt med, men forholder sig ikke til den detaljerede regulering, herunder ansøgningsprocesser, dokumentationskrav, og lignende.

Visse regler vil altid være relevante, mens andre afhænger af de konkrete forhold og reguleringen i området. Det anbefales, at landbrugeren – i samarbejde med sin konsulent eller rådgiver – foretager en konkret vurdering af den ønskede placering og afklarer, om projektet realistisk kan realiseres.

Juridiske rammer for vandreservoirer mv.

[Fold alle ud](#)

Vandforsyningsloven: Vandindvindingstilladelse

Efter **vandforsyningslovens** § 18 er det ikke tilladt at indvinde grundvand eller overfladevand uden en gyldig tilladelse. Mange landbrugere kender reglerne for grundvandsindvinding, men der opstår ofte tvivl, når det gælder vand fra drænrør, vandløb eller etablerede vandreservoirer. Spørgsmålet er, om der kræves indvindingstilladelse i disse situationer.

Der gælder to centrale begreber:

- Overfladevand (§ 3, stk. 2): Vand i vandløb, herunder søer, damme, kanaler, rørlagte vandløb og drænledninger.
- Indvinding: Enhver optagning af vand til brug – også selvom vandet efterfølgende returneres til kilden.

Det betyder, at hvis en landbruger etablerer et vandreservoir ved at lede vand fra dræn og anvender dette vand til markvanding, er begge kriterier opfyldt: Der er tale om overfladevand, og der er tale om indvinding til brug. Dermed kræves en indvindingstilladelse efter § 20.

Kommunen er den kompetente myndighed og behandler ansøgningen. Ved vurderingen skal kommunen tage hensyn til en række faktorer, jf. § 2, herunder:

- Vandforekomsternes størrelse og tilgængelighed
- Forsyningssikkerhed for befolkning og erhverv
- Miljø- og naturbeskyttelse, herunder områdets kvalitet og råstofforekomster

Tilladelser gives for en begrænset periode, jf. § 22, stk. 1:

- Indvinding af grundvand til markvanding: op til 15 år

- Indvinding af overfladevand til markvanding: op til 10 år

Det er vigtigt at være opmærksom på gyldighedsperioden og planlægge fornyelse i god tid.

Hvis en landbruger allerede har en indvindingstilladelse, anbefales det at kontakte kommunen for at afklare, om der er behov for en supplerende eller ændret tilladelse – særligt ved ændringer i anvendelsen, f.eks. etablering af et vandreservoir eller ændret vandingspraksis.

Planloven: Landzonetilladelse

I landzoneområder er det påkrævet at indhente tilladelse fra kommunalbestyrelsen ved opførelse af ny bebyggelse eller ændret anvendelse af eksisterende bygninger og ubebyggede arealer, jf. planlovens § 35, stk. 1. Ved konvertering af arealanvendelse, eksempelvis fra produktionsjord til vandreservoir eller klimasø, eller hvis der foretages terrænreguleringer i relation til etablering eller udvidelse af vandanlæg, er det således nødvendigt, at lodsejeren ansøger om landzonetilladelse forud for iværksættelsen af projektet.

For så vidt angår terrænregulering gælder, at hvis et jordareal, der tidligere har været anvendt til landbrugsdrift, ønskes reguleret med henblik på forbedring og fortsat drift, udgør dette ikke en "ændret anvendelse" i henhold til planlovens § 35, stk. 1. Dette er især relevant ved udjævning af vandlidende lavninger eller bestemte skråninger. Terrænregulering, der er nødvendig for at optimere den landbrugsmæssige drift, er således umiddelbart tilladt og kræver ikke landzonetilladelse.

Reguleringer, der overstiger hvad der anses for nødvendigt til driftsforbedringer, vurderes derimod som ændret anvendelse, f.eks. opbevaring af overskudsjord, og falder ind under landzonereglerne, hvilket kræver landzonetilladelse jf. § 35, stk. 1. Yderligere oplysninger kan findes i [PKNO nr. 50 "Terrænregulering i landzone" af 13. maj 2025](#).

Forvaltningen af landzonereglerne henhører under kommunen, som i deres administration skal varetage lovens formål, herunder sikre en helhedsorienteret planlægning, fremme samfundsmæssige interesser inden for arealanvendelse, beskytte natur, miljø og klima samt skabe rammer for bæredygtig vækst, bevare dyre- og planteliv og øge den økonomiske velstand, jf. planlovens § 1. Et centralt formål med landzonereguleringen er desuden at forebygge spredt og uplanlagt bebyggelse i det åbne land.

Herudover skal der tages hensyn til gældende retningslinjer, udpegninger og rammer fastsat i kommuneplanen på ansøgningstidspunktet. Visse områder kan være uegnede til vandanlæg, f.eks. grundet landskabsinteresser, mens andre områder er identificeret som landbrugsarealer, hvor anlæg til markvanding kan prioriteres.

Endelig skal behandlingen af landzoneansøgninger inddrage de konkrete forhold ved placeringen, for eksempel hvis projektet ønskes lokaliseret inden for kystnærhedszonen, hvor der stilles særlige krav om planlægningsmæssig og funktionel begrundelse for den kystnære beliggenhed.

I særlige tilfælde kan kommunen blive forpligtet til at lave en lokalplan, jf. § 13, stk. 2, f.eks. hvis et planlagt projekt ændrer miljøet væsentligt. Det er dog meget sjældent, at anlæg af et vandre-servoir eller lignende i en landzone vil kræve en lokalplan.

Vandløbsloven: Anlæg af nyt vandløb, regulering og privat udpumpningsanlæg

Nyt vandløb, jf. § 21

Det følger af vandløbslovens § 21, at ny vandløb kun må etableres efter afgørelse fra vandløbsmyndigheden, dvs. kommunen. Undtagelsen herfra er vandløb, der kan anlægges efter den frie dræningsret i vandløbslovens § 3.

Hvad er den frie dræningsret? Det er en ret, som enhver grundejer har til at sænke grundvandet på egen

ejendom til den for dyrkningen nødvendige dybde ved almindelig udgrøftning og dræning med afløb til bestående vandløb uden anvendelse af pumpeanlæg, jf. § 3, stk. 1. Det er tilladt, jf. stk. 2, enhver bredejer fra egen grund at aflede overfladevand samt vand fra almindelige drænings- og udgrøftsanlæg til vandløbet.

Den frie dræningsret er begrænset på flere punkter. For det første begrænses de af, at det kun gælder med afløb til åbne, naturlige vandløb - dvs. afledning til rørlagte vandløb ikke er omfattet. Afløb til vandløb, der ikke er beliggende op til grundejerens egen ejendom, men f.eks. skal føres hen over naboens ejendom er heller ikke omfattet af den frie dræningsret. Dræningen må kun ske til den for dyrkningen nødvendige dybde og den må kun ske ved almindelig udgrøftning og dræning. Og endelig må der ikke benyttes pumpeanlæg som led i den frie dræningsret.

Dvs. at anlæg som f.eks. vandreservoirer ikke kan anlægges efter den frie dræningsret, allerede fordi et anlæg af denne størrelse ikke kan betragtes som et almindeligt udgrøftningsanlæg.

Der skal derfor som hovedregel søges tilladelse til at anlægge et nyt vandløb. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der ikke gælder undtagelser for tekniske anlæg efter vandløbsloven. Disse skal, lige såvel som almindelige søer, have en tilladelse efter § 21.

I forbindelse med tilladelser til nye søer, bør man være opmærksom på afstanden til omkringliggende flyvestationer, idet der indenfor en zone på 13 kilometer fra flyvestationer, er begrænset mulighed for anlæggelse af nye vandløb med blankt vand af hensyn til flysikkerheden, da det øger risikoen for såkaldte bird strikes.

Regulering af eksisterende vandløb

Tilladelse til regulering af vandløb skal indhentes i overensstemmelse med vandløbslovens § 16, hvis etablering af drænreservoir eller klimasø medfører ændringer i et eksisterende vandløbs forløb, bredde, bundkote eller

skråningsanlæg.

Det bemærkes, at afbrydelse eller omlægning af et eksisterende dræn til vandløb ligeledes kræver tilladelse i henhold til gældende regler for regulering af vandløb, eftersom sådanne dræn er omfattet af vandløbslovens bestemmelser. Dette inkluderer også dræn, som oprindeligt er anlagt under den frie dræningsret.

Ved anlæg af et vandreservoir eller en klimasø vil der ofte være behov for en reguleringstilladelse, da sådanne projekter typisk indebærer omdirigering eller nedlæggelse af eksisterende drænanlæg for at sikre korrekt afledning til det nye vandanlæg.

Bemærk, at eksisterende vandløb kan have regulativer eller miljømål, som skal medtages ved vurdering af om myndigheden kan give de nødvendige tilladelser til regulering.

Afbrydelse af eksisterende dræn eller anden regulering af et § 3-vandløb kan desuden være strid med naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket kan nødvendiggøre dispensation. For yderligere information henvises til afsnittet "Naturbeskyttelsesloven og habitatbekendtgørelsen: Beskyttelseslinjer, beskyttet natur, Natura 2000-områder og Bilag IV-arter".

Private udpumpningsanlæg

Private udpumpningsanlæg til brug for afvanding må ikke etableres eller ændres, herunder driftsmæssigt, uden kommunens godkendelse, jf. vandløbslovens § 38, stk. 1.

I sager om grundvandspumpning til eksisterende anlæg skal en tilladelse efter § 38 i sagens natur altid bruges (medmindre der i særlige tilfælde anvendes offentlige udpumpningsanlæg, som vi ikke forholder os til i denne

artikel). Men der vil også i mange tilfælde være behov for udpumpningsanlæg i forbindelse med etablering af vandreservoirer eller klimasøer, hvorfor der også kan være behov for en tilladelse efter § 38, stk. 1 i disse sager.

Museumsloven: Forundersøgelse og fund af fortidsminder

Landmanden har mulighed for at anmode museet om en udtalelse forud for igangsættelse af jordarbejde på landjorden (dog ikke ved arbejde i eksisterende vandløb og søer), jf. museumslovens § 25, stk. 1. Museet vurderer herefter, hvorvidt det planlagte arbejde indebærer risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder samt behovet for en eventuel arkæologisk undersøgelse. Fristen for museets udtalelse er typisk fire uger fra modtagelsen af anmodningen.

Udgifter til arkivalisk kontrol og eventuelle mindre forundersøgelser afholdes af museet. Ved større forundersøgelser (normalt over 5.000 m²) påhviler udgiften den part, der bestiller jordarbejdet, typisk landmanden. Det er frivilligt for landmanden, om han ønsker at indhente en forudgående udtalelse.

Hvis der under jordarbejdet konstateres spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet, jf. museumslovens § 29. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum.

Naturbeskyttelsesloven og habitatbekendtgørelsen: Beskyttelseslinjer, beskyttet natur, Natura 2000-områder og Bilag IV-arter

Beskyttet natur, jf. naturbeskyttelseslovens § 3

Etablering af vandreservoirer, klimasøer eller lignende er ikke tilladt i områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, medmindre der foreligger dispensation. Grundvandspumpning kan ligeledes i visse tilfælde betragtes som en ændring af den beskyttede naturs tilstand og kræver i disse tilfælde også dispensation. Dispensationsmulighederne er begrænsede, og det bør ikke forventes, at hensyn til dræning eller vanding i sig selv vil kunne danne grundlag for en dispensation.

I det omfang der som led i anlæggelsen af reservoirer mv. skal omdirigeres vand fra et § 3-beskyttet vandløb eller fra dræn, der normalt løber til et § 3-vandløb, kræver dette forventeligt også en dispensation fra § 3.

Reglen om dispensation gælder også selvom det foretagne tiltag, f.eks. en klimasø, kan have være positiv for biodiversitet, miljø og/eller klima. Disse forhold må i stedet indgå i afvejningen af, hvorvidt en dispensation kan opnås.

Vær opmærksom på, at der efter anlæg af vandreservoirer eller klimasøen kan opstå en beskyttelse reservoirer/søen, jf. naturbeskyttelseslovens § 3, hvis den er over 100 m². Det er et krav for beskyttelsen at søen er naturlig, men dette kan også indbefatte søer, som helt eller delvist skyldes menneskelig indsats, f.eks. tekniske anlæg, læs mere herom i [Klagenævn: Regnvandsbassin "vokset" ind i § 3-beskyttelse](#). Det naturlige refererer til, at der som udgangspunkt skal være opstået et naturligt/karakteristisk dyre- og planteliv i søen.

Søer, der er beskyttet under naturbeskyttelseslovens § 3, kan have væsentlig indflydelse på nærliggende husdyrbrug, idet disse søer herefter klassificeres som kategori 3-natur i henhold til husdyrbrugloven. Dette indebærer potentielle restriktioner på den tilladte ammoniakemission fra husdyrproduktion, når der ansøges om ny eller ændret godkendelse eller tilladelse til husdyrbrug. Har landbrugeren et husdyrbrug, der kan blive påvirket af ny § 3-natur, bør landbrugeren derfor kontakte sin miljørådgiver for en drøftelse om konsekvensen af en § 3-beskyttet sø på den planlagte placering.

Beskyttelseslinjer

Beskyttelseslinjer kan udgøre en hindring for etablering af vandreservoirer eller klimasøer, dette gælder f.eks. strandbeskyttelseslinjen og fortidsbeskyttelseslinjen. Sø- og åbeskyttelseslinjen kan desuden udgøre en udfordring, hvis der mod forventning ikke skal indhentes tilladelser efter vandløbsloven.

Som udgangspunkt anbefaler vi, at man planlægger sit vandreservoir, sin klimasø eller lignende på lokationer, der ikke er omfattet af disse beskyttelseslinjer, da flere af disse beskyttelseslinjer administreres strengt og dispensationsmulighederne er restriktive.

For **strandbeskyttelseslinjen**, jf. naturbeskyttelseslovens § 15, gælder, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Strandbeskyttelseslinjen går typisk 300 meter ud målt fra strandbredden. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lignende.

Der gælder i henhold til naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 1 en række undtagelser, herunder gælder en undtagelse for byggeri indenfor strandbeskyttelseslinjen, hvis dette er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom og som opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger. Denne undtagelse kan dog forventeligt ikke bruges til anlæg af vandreservoirer mv., allerede fordi de fleste af disse typer anlæg ikke vil opfylde lovens forståelse af ordet byggeri. Der skal derfor søges dispensation fra strandbeskyttelseslinjen.

For **sø- og åbeskyttelseslinjen**, jf. naturbeskyttelseslovens § 16, gælder, at der ikke må placeres bebyggelse, campingvogne og lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 meter fra søer med en vandflade på mindst 3 hektar og de vandløb, der er registreret med en beskyttelseslinje i henhold til den tidligere lovgivning.

Også for sø- og åbeskyttelseslinjen gælder en række undtagelser, jf. § 16, stk. 2, f.eks. foranstaltninger, der efter lov om vandløb er meddelt påbud om eller tilladelse til (nr. 1). Da anlæg som vandreservoirer, klimasøer og grundvandspumpning til vandløb som udgangspunkt skal have en tilladelse efter vandløbsloven, er det ikke være nødvendigt at hente dispensation fra sø- og åbeskyttelseslinjen. Det har tidligere været for Nævnet om en kommune kunne kræve dispensation fra sø- og åbeskyttelseslinjen ved at tage stilling til naturbeskyttelsesloven før den forholdt sig til tilladelser efter vandløbsloven, men det er blevet afvist, se [MFKN sagsnr. 21/12350](#).

Skal du undtagelsesvist lave et projekt, der ikke kræver en tilladelse efter vandløbsloven, vil det være nødvendigt at søge dispensation fra § 16.

For **fortidsbeskyttelseslinjen**, jf. naturbeskyttelseslovens § 18, må der ikke foretages ændringer i tilstanden af arealet indenfor 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Der gælder ikke nogen relevante undtagelsesbestemmelser for fortidsbeskyttelseslinjen i forhold til vand anlæg af denne karakter.

Der skal derfor søges dispensation fra fortidsbeskyttelseslinjen, hvis du planlægger et vandreservoir, der ligger helt eller delvist indenfor beskyttelseslinjen.

Hvis der som en del af projektet skal ansøges om dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen, er det kommunalbestyrelsens ansvar at underrette det relevante kulturhistoriske museum senest samtidig med, at dispensationen gives.

Natura 2000-områder og bilag IV-arter

Der er to forskellige scenarier, i forhold til Natura 2000-områder. Det ene scenarie er, hvis landbrugeren ønsker at anlægge et vandreservoir eller lignende indenfor et Natura 2000-område og det andet scenarie er, hvis landbrugeren anlægger udenfor et Natura 2000-område.

I forhold til det første scenarie, dvs. planlægning af vandreservoir indenfor et Natura 2000 område, skal man forholde sig til reglerne om Natura 2000-områder, der følger af naturbeskyttelseslovens kapitel 2a.

Jf. naturbeskyttelseslovens § 19 b skal der i internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000) gives skriftlig meddelelse til kommunen inden iværksættelse af de aktiviteter, der er nævnt i bilag 2. Aktiviteten kan iværksættes, hvis kommunalbestyrelsen ikke senest fire uger modtagelsen af meddelelsen har truffet afgørelse om at ville foretage en nærmere vurdering af aktiviteten.

Af bilag 2 fremgår bl.a. ændring i tilstanden af søer, heder, moser og lignende, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, der ikke opfylder størrelseskravet i § 3.

Dvs. at i nogle tilfælde, hvor der sker en ændring i tilstanden af ovennævnte naturtyper, er der en pligt til at give kommunalbestyrelsen besked og afvente fire uger inden aktiviteten foretages. Ellers gælder som udgangspunkt ingen særlige restriktioner afledt af selve lokationen i Natura 2000-området for denne type af projekter.

Men de lodsejere, der anlægger et vandreservoir eller lignende indenfor Natura 2000-området, skal udover kravet i naturbeskyttelseslovens § 19 b, **også** opfylde de krav, der gælder for lodsejere udenfor Natura 2000-området, nemlig en vurdering af hvorvidt et projekt kan have væsentlig indvirkning på området, se umiddelbart nedenfor.

I forhold til det andet scenarie, kan der være krav om, at der foretages en vurdering af om et projekt (her vandreservoir eller lignende vand anlæg) væsentligt vil påvirke Natura 2000-området, jf. habitatbekendtgørelsens § 6. Kravet gælder for projekter, der skal have tilladelse efter de i §§ 7 og 8 oplistede bestemmelser. Af særlig interesse for nærværende artikel er; dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3,

dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, sø- og åbeskyttelseslinjen eller fortidsmindebeskyttelseslinjen, tilladelse til regulering af vandløb efter vandløbslovens § 17, tilladelse til anlæg af nye vandløb efter vandløbslovens § 21, godkendelse af etablering eller ændring af private udpumpningsanlæg til brug for afvanding efter vandløbslovens § 38 og tilladelse til indvinding af grundvand og overfladevand efter vandforsyningslovens §§ 18 og 20.

Hvis myndigheden vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte, jf. § 6, stk. 2.

Der kan desuden ikke gives tilladelse, hvis projektet kan skade eller ødelægge levesteder for særligt beskyttede dyre- eller plantearter (bilag IV-arter).

Tilstedeværelsen af bilag IV-arter kan derfor medføre, at anlæggelsen af projekter ikke kan gennemføres, hvor disse arter findes. Hvis arterne observeres ved vandreservoirer eller klimasøen efter etableringen, kan det begrænse mulighederne for at ændre projektet fremadrettet.

Miljøvurderingsloven: VVM-screening og VVM-godkendelse

Det følger af miljøvurderingslovens § 16, at et projekt omfattet af bilag 2 ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 21. Dette omtales som en VVM-screening.

Af bilag 2, nr. 1, litra c fremgår ”Vandforvaltningsprojekter inden for landbruget, herunder vandings- og dræningsprojekter”.

Vandanlægsprojekter, som f.eks. vandreservoirer, skal derfor VVM-screenes inden anlægsarbejdet kan påbegyndes.

Bygherren skal før etablering, udvidelse eller ændring af projekter omfattet af bilag 2 indgive en skriftlig ansøgning, jf. § 18, om en afgørelse efter § 21 til den myndighed, der skal behandle ansøgningen. I sager af relevans for nærværende artikel er det normalt kommunen, der er rette myndighed. Ansøgningen skal bl.a. indeholde oplysninger om projektets karakteristika og forventede væsentlige indvirkninger på miljøet og tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger af projektets indvirkninger på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivning og som er relevante for det konkrete projekt, jf. § 19. Bygherrens ansøgning kan tillige indeholde en beskrivelse af særkender ved projektet eller af de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

Myndigheden træffer på baggrund af bygherrens ansøgning afgørelse efter § 21 om, hvorvidt et projekt omfattet af bilag 2, er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til de kriterier, der er oplistet i lovens bilag 6.

Myndigheden skal træffe afgørelse efter § 21 hurtigst muligt og senest 90 dage fra den dag, hvor bygherren har fremlagt de krævede oplysninger. Fristen kan i særlige tilfælde forlænges.

Antages det, at projektet ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet, træffes afgørelse herom og projektet kan herefter påbegyndes, forudsat at alle nødvendige øvrige tilladelser er på plads.

Må det modsat antages, at projektet kan få væsentlig indvirkning på miljøet, træffer myndigheden afgørelse

om at projektet er omfattet af krav om miljøvurdering og tilladelse. Disse projekter må ikke påbegyndes før miljøvurdering er gennemført og myndigheden har givet en tilladelse. Disse regler vil ikke blive gennemgået nærmere her.

Jordflytningsbekendtgørelsen: Flytning af jord

Anmeldelse til myndighederne er påkrævet ved flytning af jord, der er forurenet eller formodes at være det, jf. jordflytningsbekendtgørelsens § 4. Flytning af jord defineres som overførsel af jord fra den ejendom, hvor den er opgravet, jf. § 2.

Anmeldelsen skal indgives til kommunen, hvor den relevante ejendom, det pågældende areal eller anlæg er beliggende. Flytningen må først påbegyndes fire uger efter, at kommunalbestyrelsen har modtaget anmeldelsen.

Der er forslag om, at reglerne for jordflytning bliver strammet, så alle jordflytninger skal anmeldes til kommunen – ikke kun forurenet jord. Artiklen er opdateret i december 2025, men de nye regler er endnu ikke vedtaget eller fremlagt, hvorfor omfanget af ændringen endnu ikke kendes.

Forud for igangsættelse af jordarbejde med forventet jordflytning anbefales det nøje at holde sig orienteret om eventuelle nye regler på området for jordflytning.

Endelig gøres opmærksom på, at hvis opgravet jord helt eller delvist anvendes til terrænregulering, kan der være krav om landzonetilladelse, jf. afsnittet "Planloven: Landzonetilladelse".

LER-loven: Ledninger i marken

Før et gravearbejde starter, skal en graveaktør indhente oplysninger om ledninger gennem ledningsregisteret, jf. LER-lovens § 7, stk. 1. Hvis graveaktøren arbejder på sin egen grund og enten ved, hvor ledningerne ligger, eller ikke graver dybere end 40 cm, er det ikke nødvendigt at forespørge om ledningsoplysninger, jf. § 7, stk. 2. Det samme gælder ved arbejde på en mark efter aftale med ejeren, hvis aktøren har kendskab til ledningernes

placering eller ikke graver dybere end 40 cm, jf. § 7, stk. 3.

Graveaktøren skal inden forespørgslen identificere sig samt give oplysninger om projektet, herunder den geografiske udstrækning og tidsperiode for arbejdet. Forespørgslen skal foretages via Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets digitale platform eller webservicer, og der modtages kvittering for denne i Ledningsejerregisteret. Både graveaktøren selv og tjenesteydere kan indhente informationerne.

Det er vigtigt, at ledningsoplysningerne indhentes før arbejdet påbegyndes og at gravearbejdet planlægges ud fra disse. Hvis alle relevante data ikke modtages inden for de fastsatte frister, skal graveaktøren kontakte ledningsejeren.

Hvis en person forsætligt eller groft uagtsomt undlader at hente ledningsoplysninger i Ledningsejerregistret, kan der idømmes bøde, medmindre strengere straf er fastsat i anden lovgivning, jf. § 9, stk. 1, 2 og 4.

Kort om anden lovgivning

Indgår spildevand (herunder også oppumpet grundvand) i projektet, skal der, hvis vandet skal udledes til vandløb, søer, fjorde eller havet, indhentes en udledningstilladelse. Denne skal foreligge inden opstart af anlægsarbejdet.

I udpegede okkerpotentielle områder, må udgrøftnings- og dræningsprojekter ikke påbegyndes uden en særlig tilladelse, jf. okkerlovens § 3. Ved udgrøftning og dræning forstås enhver aktivitet, hvorved grundvandsstanden sænkes i det okkerpotentielle område.

Ønsker landbrugeren at udsætte fisk i sin nyanlagte sø, skal han søge tilladelse hos Fiskeristyrelsen, jf. fiskerilovens § 63. Landbrugeren er dog undtaget herfra, hvis søen er uden tilløb eller afløb til vandløb. I

sådanne tilfælde skal Fiskeristyrelsen ikke anmodes om tilladelse. Hvis søen er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, skal landbrugeren i stedet eller i supplement anmode kommunen om dispensation forinden udsættelse af dyr.

Anlæggelsen af vandreservoirer på ejendommen påvirker ikke jagtretten. Bemærk at udsætning af ænder i reservoiret skal indberettes digitalt til Miljøstyrelsen, jagtloven fastsætter grænse for antal af ænder, og hvis den nyanlagte klimasø/vandreservoir er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 kræves dispensation herfra til udsætning af ænder dispensation.

Emneord

§3

Markvanding

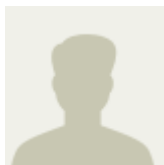
Natura 2000

+2

Publiceret: 18. december 2020

Opdateret: 02. december 2025

Vil du vide mere?

Stefanie Sommer Abild

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

stsa@lf.dk

+45 2932 4380

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S

Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15

Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N

Email info@seges.dk